

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення
результатів дисертаційного дослідження

Баранової Анастасії Миколаївни

на тему:

**«Соціально-психологічні чинники формування лідерського потенціалу в
юнацькому віці»**

Актуальність теми дисертаційного дослідження визначається тим, що сьогодні особливо цінується людина, яка успішно діє у швидкозмінюваному суспільстві, активно реагує на його виклики, самостійно приймає рішення, організовує індивідуальну та колективну роботу й відповідає за її результати. Затребуваною у сучасному світі є та особистість, котра, будучи творцем власного життя, може водночас стати організатором якісних проєктів для спільноти, реалізувати свій лідерський потенціал у суспільних інституціях та державних структурах. Тому, актуальність дослідження проблеми формування лідерського потенціалу продиктована стрімким зростанням попиту на ефективних, цілеспрямованих лідерів. Зміни, що відбуваються в сучасному світі щодня, ставлять нові вимоги до лідера, який повинен мати розвинутий емоційний інтелект, бути гнучким та мобільним до оточуючих людей та навколишньої ситуації, вміти відстоювати свої інтереси та інтереси своєї групи тощо.

У тексті дисертації авторкою вдало поєднано теоретичне обґрунтування та емпірична перевірка представлених наукових положень.

Мету дослідження сформульовано наступним чином: теоретичне обґрунтування та емпіричне вивчення соціально-психологічних чинників формування лідерського потенціалу в юнацькому віці на основі аналізу змісту; розробки та впровадження соціально-психологічного тренінгу з формування лідерського потенціалу.

Об'єкт, предмет, гіпотеза і завдання дослідження окреслені чітко, психодіагностичні методики підібрані з урахуванням завдань констатувального експерименту, матеріал викладено послідовно і логічно.

Аналіз тексту дисертації та публікацій авторки за темою дисертації дозволяє зробити висновок, що представлена на розгляд робота має суттєву теоретичну й практичну цінність.

Наукова новизна дослідження полягає у тому, що:

Вперше: розроблено модель соціально-психологічних чинників формування лідерського потенціалу в юнацькому віці; на основі розробленого психологічного портрету особистості сучасного лідера та моделі соціально-психологічних чинників розроблено комплексний психологічний супровід формування лідерського потенціалу в юнацькому віці.

Уточнено: сутність поняття лідерського потенціалу і можливості його формування та розвитку в юнацькому віці на основі аналізу провідних положень теорій лідерства та управління; психологічні особливості юнацького віку; соціально-психологічні чинники формування лідерського потенціалу в юнацькому віці.

Поглиблено: уявлення про особистість лідера; лідерські якості які є базою формування лідерського потенціалу в юнацькому віці.

Систематизовано: механізми формування лідерського потенціалу в юнацькому віці; принципи роботи з формування лідерського потенціалу в юнацькому віці.

Практичне значення одержаних результатів полягає у тому, що: розроблена модель соціально-психологічних чинників може бути використана у створенні програми психологічного супроводу, програм психоедукації, просвіти з формування та розвитку лідерського потенціалу в юнацькому віці в рамках навчально-виховної роботи у навчальних закладах. Одержані результати дослідження можуть бути використані психологами, а також керівниками ЗОШ, коледжів та ВНЗ у навчально-виховній роботі об'єднань «Я – лідер» та «Школа юного лідера».

Окрім того, матеріали дослідження можуть бути використані викладачами вищих навчальних закладів та інститутів післядипломної

педагогічної освіти, які здійснюють підготовку та перепідготовку фахівців в процесі викладання курсів «Організаційна психологія», «Педагогічна психологія», «Психологія розвитку», «Управління персоналом», спекурсів «Психологія лідерства» та ін.

Кількість публікацій Баранової Анастасії Миколаївни відповідає вимогам. Основні положення й висновки дисертаційної роботи висвітлено у 11 публікаціях автора, з яких 4 статей у наукових фахових виданнях із психології, включених до переліку, затверджених МОН України. 1 статей у міжнародних періодичних виданнях, 6 публікації апробаційного характеру.

Висновок про відповідність дисертації встановленим вимогам. Дисертаційна робота Баранової А. М. «Соціально-психологічні чинники формування лідерського потенціалу в юнацькому віці» є самостійною, завершеною науково-дослідною роботою за спеціальністю 053 Психологія у галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, яка за актуальністю, науковою новизною, практичним значенням, обсягом проведеного дослідження відповідає вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року.

Рецензент:
доктор психологічних наук, доцент,
професор кафедри психології

Горбань І.О.

Рецензент:
кандидат психологічних наук, доцент,
доцент кафедри психології

Григор'єв В.В.